

21 Mart – 20 Nisan 2010

Ortadoğu Güncesi

21 Mart: Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, Uluslararası Darfur Donörler Konferansı'na katılmak üzere Mısır'ın başkenti Kahire'ye gitti.

21 Mart: Irak'ta 7 Martta yapılan parlamento seçimlerinin oy sayım işlemi sürerken, El İrakie Listesi lideri İyad Allavi'nin gerisine düşen Başbakan Nuri El Maliki, oyların yeniden sayılmasını istedi.

21 Mart: İsrail ile Filistinliler arasında dolaylı barış görüşmelerinin son anda iptaline neden olan ve dünya ülkelerinin de tepkisini çeken, İsrail'in Doğu Kudüs'teki Yahudi yerleşimlerinden Ramat Şlomo'daki genişleme projesi ertelendi.

21 Mart: İsrail ile Filistinliler arasında dolaylı görüşmelerin başlatılması çabaları çerçevesinde bölgeye giden ABD Başkanı Barack Obama'nın Ortadoğu temsilcisi George Mitchell, İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu'ya Obama ile görüşme davetini ilettili.

22 Mart: İsrail hükümeti, en yakın müttefiki ABD ve uluslararası topluma meydan okuyarak müstakbel Filistin devletinin başkenti olması planlanan Doğu Kudüs'te, Yahudi yerleşim birimi inşasına devam edeceğini açıkladı.

23 Mart: Irak Cumhurbaşkanı Celal Talabani ve Başbakan Nuri El Maliki'nin oyların yeniden sayılması talebine Irak Seçim Komisyonu'ndan olumsuz cevap geldi.

23 Mart: Avrupa Birliği, "Kudüs'te inşaat yapmanın Tel Aviv'de inşaat yapmaktan farkı yok" diyen İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu'ya tepki gösterdi.

24 Mart: BM Genel Sekreteri Ban Ki-mun, Doğu Kudüs'te 20 yeni Yahudi yerleşim biriminin inşa edilmesine onay veren İsrail tarafının

açıklamasının kabul edilemez olduğunu belirterek, "Yerleşimler, uluslararası hukuka göre yasa dışı ve derhal durmalı" dedi.

24 Mart: İsrail'in, Doğu Kudüs'te yeni yerleşim inşası projesi nedeniyle ABD'nin eleştirilerine maruz kaldığı bir dönemde Washington'ı ziyaret eden İsrail Başbakanı Netanyahu, Kudüs'ten vazgeçmeyeceklerini açıkladı.

24 Mart: Irak Bölgesel Kürt Yönetimi Sanayi ve Ticaret Bakanı Sinan Çelebi, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve Başbakan Tayyip Erdoğan tarafından kabul edildi.

25 Mart: ABD Başkan Yardımcısı Joe Biden'in aybaşındaki İsrail temasları sırasında, İsrail Başbakan Yardımcısı ve İçişleri Bakanı Eli Yişai, Kudüs'teki inşaatların süreceğini söyledi.

25 Mart: Ürdün Kralı Abdullah, "İsrail'in ateşle oynuyor" dedi.

26 Mart: BM İnsan Hakları Konseyi, İsrail'in geçen yıl Gazze Şeridi'ne düzenlediği saldırılardaki kayıplar ve maddi hasar için Filistinlilere tazminat ödemesi gerektiğini bildirdi.

27 Mart: Dışişleri Bakanı Davutoğlu, Mısır gezisinde İsrail'in Hazreti İbrahim Camii ile Rachel'in Türbesi'ni ulusal kültür mirası olarak ilan etmesini kışkırtma olarak gördüklerini söyledi.

27 Mart: İsrail Dışişleri Bakanlığı, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın Kudüs ve Gazze'deki eylemleri nedeniyle İsrail'e yönelik eleştirilerine tepki gösterdi.

27 Mart: Amerika askerlerinin çekilmeye hazırlandığı Irak'ta, kritik seçimi eski Şii Başbakan

Ortadoğu Güncesi

İyad Allavi kazandı. Sonuçları Başbakan Nuri el Maliki kabul etmezken, Şii lider Sadr ise seçimlerden güçlenerek çıktı.

27 Mart: Başbakan Erdoğan'ın özel konuk olarak katılacağı Libya'daki Arap Birliği Zirvesi'ni Suudi Arabistan, Mısır, Yemen, Lübnan, Umman liderleri boykot ediyor.

29 Mart: Irak'ta 7 Mart'ta yapılan genel seçimlerin galibi eski Başbakan İyad Allavi, çoğunluk hükümeti yerine, geniş ulusal katılımlı bir hükümet kurmaya çalışacağını söyledi.

30 Mart: Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, Irak Bölgesel Kürt Yönetimi'nin önemli isimlerinden Neçirvan Barzani ile İstanbul'da bir araya geldi.

31 Mart: Irak seçimlerinin galibi İyad Allavi, İran'ı kendisinin başbakanlığını ve hükümet kurma çalışmalarını engellemekle suçladı.

1 Nisan: Türkiye'nin ilk Erbil Başkonsolosu Aydın Selcen, Türkiye'nin taktik bir adımla değil, stratejik vizyonun gereği olarak Erbil'de bulunduğunu söyledi.

1 Nisan: Irak'ın başkenti Bağdat'taki şiddet olaylarında 4 kişi öldü, 5 kişi yaralandı.

2 Nisan: ABD Başkanı Barack Obama, İran'a nükleer programıyla ilgili olarak baskının artırılmasını isteyerek Tahran yönetiminin gittikçe tecrit edildiğini söyledi.

2 Nisan: Irak'taki radikal Şii lider Mukteda Sadr'ın hareketi, başbakan adayını belirlemek için referandum yapıyor.

2 Nisan: Beyaz Saray, Çin'in, İran'ın nükleer programı konusunu BM nezdinde ciddi müzakerelerle ele almayı kabul etmesinden memnuniyet duyduğunu ve bu kararın çok önemli bir aşama olduğunu bildirdi.

3 Nisan: Tahran'ın nükleer programıyla bağlantılı olan İranlı bir şirketin, uranyum zenginleştirmek için kullanılan özel ekipmanlardan satın aldığı belirtildi. Bu tür ekipmanları İran'dan uzak tutmak için yaptırımları artırmak isteyen Batılı ülkeler ise, nükleer programı daha yakından inceleme kararı aldı.

4 Nisan: Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın Paris ziyareti öncesi Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy'ye sunulan bir raporda, yakın gelecekte İsrail ile Suriye arasında anlamlı görüşmelerin yapılması şansının bulunmadığı belirtilirken, Suriye'nin arabulucu olarak Fransa'dan çok Türkiye'yi tercih ettiği kaydedildi.

5 Nisan: Suriye Dışişleri Bakanı Velid El Mualim, İsrail'i yerleşim yerleri ve Kudüs'ü Yahudileştirme politikası, Gazze'yi abluka altına alma ile uluslararası kuralları çiğneme gibi konularda eleştirerek, bu anlamda AB'nin İsrail'e baskı yapma çağrısında bulundu.

6 Nisan: Tartışmalı nükleer programı nedeniyle Batılı ülkelerin yaptırım uygulamak istediği İran, Amerika yönetiminin 12-13 Nisan'daki nükleer zirvesine alternatif program düzenliyor.

7 Nisan: Suudi Arabistan Kralı Abdullah Bin Abdulaziz El Suud, eski ABD Başkanı Bill Clinton'u kabul etti. Görüşmede bölgedeki son gelişmelerin ele alındığı açıklandı.

7 Nisan: İran, Batı'nın nükleer yakıt değiş tokuşuyla ilgili teklifinin hâlâ masada olduğunu bildirdi.

Ortadoğu Güncesi

7 Nisan: İran Savunma Bakanı Ahmed Vahidi, ABD'nin İran'a saldırmayacak kadar akıllı olduğunu, İsrail'in de sonunun geleceğini bildiği için böyle bir girişimde bulunamayacağını söyledi.

7 Nisan: Dünya liderlerini gelecek hafta nükleer güvenlik zirvesi için Washington'da ağırlamaya hazırlanan ABD Başkanı Barack Obama, Amerika'nın nükleer silahların kullanımına sınırlamalar getiren yeni politikasını açıkladı.

8 Nisan: Suriye'nin başkenti Şam'da gerçekleştirilen Türkiye-Suriye Sanayi İzleme Komitesi 3. Dönem Toplantısı'nın tutanağı imzalandı. İki ülke arasında sanayi alanında işbirliğinin ele alındığı tutanağa Sanayi ve Ticaret Bakanı Nihat Ergün ile Suriye Sanayi Bakanı Fuad İsa El Jouni imza koydu.

8 Nisan: ABD Başkan Yardımcısı Joe Biden, Irak Cumhurbaşkanı Celal Talabani ve Başbakan Nuri El Maliki ile telefonda görüşerek yardım sözü verdi.

8 Nisan: Fransa'da bulunan Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, İsrail'in Filistin politikalarını eleştirerek, Yahudi devletini Ortadoğu barışına yönelik en önemli tehdit olarak değerlendirdi.

9 Nisan: İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad, atom bombasına karşı olduklarını, bu konuda endişesi olanların binlerce bombaya sahip olan ülkelere bakmalarını istedi.

9 Nisan: İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu'nun, Türkiye ve Mısır'ın İsrail'in elindeki nükleer silahlar konusunu gündeme getirme olasılığı nedeniyle Washington'da düzenlenecek nükleer güvenlik zirvesine katılmaktan vazgeçtiği bildirildi.

11 Nisan: Türkiye, komşusu Irak'ta 7 Mart'ta gerçekleşen seçimlerin ardından her kesimi ülke

yönetiminde temsil edecek kapsamlı bir koalisyon kurulması için Iraklı siyasilere görüşmeler yapıyor.

11 Nisan: Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Ortadoğu'daki barış sürecinin sadece ABD Başkanı Barack Obama'nın omuzlarına bırakılmaması, herkesin yapıcı katkı sağlaması gerektiğini vurguladı.

11 Nisan: Sudanlılar 24 yıl aradan sonra ilk çok partili ve demokratik seçimler için sandık başına gidiyor. Seçimler için 13 milyondan fazla kayıtlı seçmen devlet başkanını, meclis üyelerini, yerel yöneticilerini ve valilerini seçecek. 1989'dan beri devlet başkanlığını yürüten Ömer El Beşir'in tekrar bu göreve seçilmesi bekleniyor.

12 Nisan: Irak'ta seçim sonrası koalisyon görüşmeleri devam ederken, İran'dan, kurulacak hükümetin ülkedeki Sünnileri de kapsamaması gerektiği mesajı geldi. İran da Türkiye gibi, Irak'ta kurulacak hükümetin her kesimi temsil edebilmesi gerektiği fikrine destek veriyor.

12 Nisan: Cumhurbaşkanı Abdullah Gül üç günlük resmi ziyaret kapsamında Oman'ın başkenti Maskat'a gitti. Cumhurbaşkanı Gül, ziyaretin ilk gününde Oman Sultanı Kabûs Bin Said ile biraraya geldi. Görüşmede ikili ve ilişkiler ve Ortadoğu konuları ele alındı.

13 Nisan: İsrail ordu radyosu, Kudüs Belediyesi'nin, ABD'nin de aralarında yer aldığı çok sayıda ülkenin karşı çıktığı Doğu Kudüs'teki inşaatları devam ettirdiğini duyurdu.

13 Nisan: Lübnan yönetimi İsraili askerlerin sınırı ihlal edip topraklarına geçtiği gerekçesiyle İsrail'i BM Güvenlik Konseyine şikâyet etti.

13 Nisan: Irak Başbakanı Nuri El Maliki, komşu ülkeleri, 7 Mart'ta yapılan genel seçimlerin

Ortadoğu Güncesi

ardından ülke politikasında etkili olabilmek için Irak'ın iç meselelerine müdahale etmekle suçlandı.

14 Nisan: Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, BM Güvenlik Konseyi daimi üyelerinin, İran'a yönelik tartışılan yaptırımlar konusunda Konsey'in diğer üyelerini bilgilendirmediğini söyledi.

14 Nisan: İran, kendisine karşı nükleer silah kullanma tehdidinde bulunduğunu iddia ettiği ABD'yi BM'ye şikâyet etti.

15 Nisan: Suriye, İsrail'in Hizbullah'a Scud füzesi verdiği yönündeki suçlamaları kesin bir dille yalanladı. Dışişleri Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, "İsrail bu tür asılsız iddialarla bölgeyi daha fazla gerginliğe sürüklüyor. İsrail olası bir saldırıya ortam hazırlıyor" denildi.

15 Nisan: Rusya Federal Atom Enerjisi Kurumu Başkanı Sergei Kiriyenko, İran'ın Buşehr kentinde Rusya tarafından inşa edilen nükleer santraldeki reaktörün planlandığı gibi Ağustos ayında açılacağını bildirdi.

16 Nisan: İsrail Hava Kuvvetleri'nin, Türkiye'nin hava sahasını İsrail askeri uçaklarına kapamasından sonra, pilotlarının eğitim tatbikatları için gözünü başka ülkelere çevirdiği, Avrupa veya Asya ülkelerinde eğitim tatbikatları için imkân aradığı bildirildi.

16 Nisan: ABD Dışişleri Bakanı Hillary Clinton, İsrail'in, Filistinliler ile barış elde etmek için daha fazlasını yapması gerektiğini belirtti.

17 Nisan: Mısır güvenlik güçlerinin, Gazze Şeridi'nin güneyindeki Refah'ta bir tüneli imha ettiği bildirildi.

18 Nisan: ABD Başkanı Barack Obama'nın ev sahipliğinde 47 ülkenin katıldığı Nükleer Gü-

venlik Zirvesi'nin ardından İran yönetimi tarafından düzenlenen Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi ve İmhası Konferansı başladı.

18 Nisan: İran'ın tartışmalı nükleer programı nedeniyle yaptırım tartışmalarının arttığı bir dönemde Dışişleri Bakanı Davutoğlu, yaptırım uygulanmadan bu süreçten çıkmak için çözüm aradıklarını söyledi. Tahran'a müeyyide uygulanması halinde bundan Türkiye'nin zararlı çıkacağını hatırlatan Davutoğlu, İran konusunda Brezilya ile beraber çalışacaklarını ifade etti.

19 Nisan: Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, temaslarda bulunmak üzere İran'a gitti.

19 Nisan: İsrail Başbakanı Benjamin Netanyahu, Doğu Kudüs'te Yahudi yerleşim birimi inşa etmekte haklı olduklarını iddia etti. Netanyahu, Filistin tarafının inşaatların durması yönündeki taleplerini kabul etmeyeceklerini belirtti.

19 Nisan: Irak'ta 7 Mart'ta gerçekleşen parlamento seçimlerinde Bağdat bölgesinde kullanılan oylar yeniden sayılıyor. Irak Yüksek Seçim Komisyonu'ndan Hamdia El Hüseyini, Nuri El Maliki'nin itirazı üzerine oyların yeniden sayılacağını söyledi.

20 Nisan: Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, Türkiye ile İran arasındaki ilişkilerin son derece özel olduğunu belirtti. Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, resmi bir ziyaret için bulunduğu Tahran'da, İran'ın nükleer programına ilişkin en iyi çözümün diplomasi olduğunu bir kez daha tekrarlayarak, Ankara'nın İran ve diğer devletler arasındaki görüşmelere arabuluculuk etmeye hazır olduğunu söyledi.

20 Nisan: ABD Dışişleri Bakanı Hillary Clinton, İran'a mümkün olan en kısa süre içinde yeni yaptırımların uygulanması gerektiğini savunurken yeni yaptırımlara karşı çıkan Türkiye'nin perspektifine saygı duyduğunu söyledi. ■